

УДК 621.9.06

В.Н. Волошин, к.т.н., доц., Р.В. Жолодзь

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПЛИВ ЖОРСТКОСТІ ЗАТИСКНОГО ПАТРОНА НА ДІАМЕТРАЛЬНІ ПОХИБКИ ПРИ ДВОРІЗЦЕВІЙ ТОКАРНІЙ ОБРОБЦІ

V.N. Voloshyn, Ph.D., Assoc. Prof., R.V. Zholodz

INFLUENCE OF CLAMPING CHUCK ON DIAMETRAL ERRORS DURING TWO-CUT TURNING PROCESS

Паралельній токарній обробці приділяється значна увага в різних галузях виробництва через її переваги в порівнянні з традиційною однорізцевою обробкою. Очевидно, що одночасне використання додаткових різальних інструментів збільшує швидкість зняття матеріалу і, очевидно, продуктивність процесу точіння [1]. Окрім того, при одночасному обточуванні декількома інструментами можна налаштовувати додаткові параметри процесу та геометрії для підвищення стабільності. Різна конфігурація компонентів технологічної оброблювальної системи, тобто різців і заготовки, по відношенню один до одного, забезпечує можливість виконання різних видів токарних операцій одночасно [1]. Тому у порівнянні з традиційним однорізцевим точінням паралельне точіння є дуже перспективним.

Дослідженню розмірних похибок при паралельній токарній обробці присвячено багато наукових робіт [1-3]. Проте у цих роботах мало уваги приділялося врахуванню радіальної та поворотної жорсткості затискного патрона при визначенні розмірних похибок при паралельній токарній обробці.

Метою даної роботи є встановлення впливу жорсткості затискного патрона на діаметральні похибки при дворізцевій токарній обробці консольно-закріплених циліндричних заготовок.

З використанням методу скінченних елементів розроблено аналітичну модель для прогнозування діаметральних похибок при обточуванні консольно-закріплених заготовок. Ця модель враховує радіальну та поворотну жорсткості затискного патрона. Вони у скінченно-елементній моделі враховуються шляхом додавання пружин розтягу (стиску) та поворотних пружних елементів із величинами k_e та k_r відповідно.

За допомогою цієї моделі (з використанням прикладної програми MathCAD) досліджено вплив радіальної та поворотної жорсткості затискного патрона в площинах XZ та YZ на величину діаметральних похибок при дворізцевій токарній обробці консольно-закріплених циліндричних заготовок. Результати моделювання показали зменшення діаметральних похибок при збільшенні жорсткості затискного патрона. Показано, що значний вплив на діаметральні похибки чинить розташування різців вздовж осі консольно-закріпленої заготовки.

Література:

1. Технологічне оснащення для високоефективної обробки деталей на токарних верстатах: монографія/ [Кузнецов Ю.М., Луців І.В., Шевченко О.В., Волошин В.Н.]. – К.: – Тернопіль: Терно-граф, 2011. – 692 с.
2. Зажимные механизмы и технологическая оснастка для высокоэффективной токарной обработки: Монография/ [Кузнецов Ю.Н., Драчев О.И., Луців И.В., Шевченко А.В., Волошин В.Н.]. – Старый Оскол: ТНТ, 2014. – 480 с.
3. Луців І.В. Дослідження тонкого точіння трирізцевою головкою / І.В. Луців // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. – 2014. - №2 (33). – С.53-56.